



Az Energiaklub és a Greenpeace az Európai Bizottsághoz fordul

Paks 2 állami támogatása sokszorosán sérti az európai jogrendet

Budapest, 2014. június 12. – Az Energiaklub és a Greenpeace szerint az új paksi atomerőmű tervezett finanszírozása tiltott állami támogatásnak minősül, és sokszorosán sérti az európai jogrendet. Ezért az Energiaklub beadvánnyal fordul az Európai Bizottság Versenypolitikai Főigazgatóságához, hogy vizsgálja meg a magyar kormány által létrehozott konstrukciót, és ha kell, tegye meg a szükséges lépéseket. A Greenpeace még áprilisban levélben hívta fel a Bizottság figyelmét a paksi projektre. A két szervezet ezen felül az Aarhusi egyezmény Jogkövetési Bizottságának vizsgálatát is kezdeményezte.

A paksi beruházást nem piaci alapon, hanem állami szerepvállalással tervezik megvalósítani. Ez egyrészt az ország évtizedekre szóló eladósodásával fenyeget, hiszen az adófizetők pénzéből törlesztenék a hitelt, és pótolnák ki a teljes beruházás hitelből nem fedezett részét. Másrészt ezzel a nukleáris ipart hozzák behozhatatlan előnybe, a fenntartható energiatermelési módokkal szemben. Ezért elengedhetetlen, hogy mielőtt az építkezés megkezdődne, ennek a konstrukciónak a jogszerűségét minden szempontból megvizsgálják.

A magyar kormánynak egyébként már azelőtt meg kellett volna keresnie a Bizottságot, mielőtt aláírta volna a szerződéseket, ahogyan azt a britek is tették Hinkley Point esetében. (A Nagy-Britanniában tervezett atomerőmű-beruházást is csak állami támogatással lehetne megvalósítani. A kidolgozott konstrukciót a brit kormány előzetesen elküldte a Bizottságnak, amely azt jelenleg is vizsgálja, és jó eséllyel el fogja utasítani.)

Az Energiaklub a beadványában részletesen indokolja, hogy a paksi beruházás finanszírozása miként meríti ki az állami támogatás EU-s jogszabályokban rögzített 5 kritériumát, amelyek a következők:

1. **Állami forrást von be:** A hitelt a magyar állam veszi fel, a pénz visszafizetését (és a költségek fennmaradó 20%-át) a költségvetésből tervezik fedezni, tehát a beruházást állami forrásból valósítják meg. Ezt az állítást két nemzetközi szerződés támasztja alá: (I.) a januárban aláírt és februárban a Parlament által megszavazott, majd törvényként kihirdetett keretszerződés, valamint (II.) a márciusban aláírt és májusban az Országgyűlés elé terjesztett hitelszerződés.
2. **Gazdasági előnyt biztosít:** A kedvezményezett MVM Zrt. olyan piaci szereplő, amely az uniós belső piacon gazdasági tevékenységet folytat. Az állami finanszírozással ez a vállalat versenyelőnybe kerül. Tágabb értelemben pedig a tervezett konstrukció minden egyéb energiatermelési móddal szemben a nukleáris iparnak biztosít indokolatlan és túlzott gazdasági előnyt.
3. **Szelektív:** A támogatás nem terjed ki a többi gazdasági szereplőre: csupán egy adott gazdasági ágazat egyetlen szereplőjét támogatja.
4. **Versenytorzító hatás:** Ennek a konstrukciónak versenytorzító hatása van, két okból. Az egyik, hogy piaci alapon Paks 2 nem tudna megépülni. A másik pedig, hogy a Paks 2 által termelt áram árába állami támogatás épül be, ez pedig torz árszerkezetet hoz létre.



5. **Befolyásolja a tagállamok közötti kereskedelmet:** Paks 2 a tagállamok közötti kereskedelemre is-hatással lesz, hiszen az államilag támogatott villamos energia a nemzetközi piacon is versenyelőnybe kerülhet.

Az új atomerőmű esetében egyszerre mind az 5 kritérium fennáll, ezért a paksi beruházás finanszírozása állami támogatásnak minősül.

Bár állami támogatás nyújtása bizonyos esetekben megengedett, a magyar kormány által tervezett finanszírozási mód nem tartozik azok közé az esetek közé, amelyeket az európai uniós jogszabályok lehetővé tesznek: az atomerőmű-építés ugyanis nincs a megengedett állami támogatások listáján. Ezek szerint meghatározott feltételek betartása mellett akkor engedélyezik az állami támogatást, ha az az unió más politikáiban kitűzött célokkal (kohézió, környezetvédelem, foglalkoztatás stb.) összhangban történik. A tervezett paksi beruházás esetében tehát tiltott állami támogatásról van szó.

A Greenpeace és az Energiaklub a versenyjogi beadványon felül az Aarhusi egyezmény (amely a környezetvédelmi ügyekben való közösségi részvételről szól) Jogkövetési Bizottságához fordultak, hogy vizsgálja meg Paks 2 ügyét.

Erre a szervezetek szerint azért van szükség, mert a 2008 óta zajló döntéshozatali folyamat során a magyar kormányok többször is megsértették az egyezmény pontjait. Az új paksi atomerőmű kérdésében a társadalom kizárásával hozták meg a döntést: a közérdekű információ döntő részét eltitkolták, a megküldött adatokat is sokszor több éves késéssel kapták meg vagy peres úton kellett kikényszeríteni, és a magyar polgárokat semmilyen formában nem vonták be a folyamatba.